

Toimielin: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue: Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, vapaa-aikapäällikkö

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelut järjestävät kuntalaisille monipuoliset, laadukkaat ja kustannustehokkaasti tuotetut vapaa-ajan- sekä kirjastopalvelut, jotka ennaltaehkäisevästi tukevat kuntalaisten sosiaalista, henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Talous

Nuoriso-toimen palveluiden painopiste sijoittuu ehkäisevään työhön ja sitä toteutetaan mm. koulunuorisotyön, digitaalisen nuorisotyön, nuorisotilatoiminnan etsivän nuorisotyön sekä erilaisten tapahtumien ja retkien yhteydessä. Kerho- ja harrastustoimintaa toteutetaan kumppanuuksien avulla. Kiteen keskusta avattua Näyttelykeskus Kiteetä koordinoidaan kulttuuritoimesta ja keskus tuo merkittävän lisän Kiteen kulttuuri- ja matkailutarjontaan. Kirjaston palvelupisteitä ovat Kiteen, Kesälahden ja Puhoksen kirjastot. Omatoimivalmius otettiin käyttöön Kesälahden kirjastossa alkuvuodesta 2023. Kirjasto on mukana Pohjois-Karjalan yhteisessä Vaara-kirjastojen kirjastojärjestelmässä. Pääkirjaston suunnittelua jatketaan suunnitelmakaudella.

Vapaa-aikapalveluiden kaikki yksiköt ovat aktiivisesti hakeneet valtionrahoitusta toimintaansa ja olivat aktiivisesti mukana erilaisissa kehittämishankkeissa. Esimerkiksi vuoden 2023 ajan on ollut Kiteellä toimintaa Harrastamisen Suomen Mallin -toiminnan mukaisessa, perusopetuksen oppilaille suunnatussa valtionrahoituksella toteutettavassa hankkeessa.

Vapaa-aikapalveluiden toimintatuottoja alkoi kerääntyä enenevässä määrin 2023 vuoden aikana, vaikka Covid-19-pandemiaa edeltävälle tasolle on vielä matkaa. Kuntalaisten osallistumisaktiivisuus oli vuonna 2023 edelleen pandemiaa edeltänyttä aikaa vähäisempää ihmisten varovaisuuden vuoksi. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan edelleen jatkumisen vaikutukset matkailukävijöiden määrään ja sitä kautta maksullisten vapaa-ajanpalvelujen käyttöön ovat merkittävät. Toimintakuluissa edellisvuoteen nähden korottavana tekijänä ovat myös sisäisten toimisto- ja tilavuokrien ja näyttelykeskuksesta aiheutuvien kulujen lisäksi vallitsevan maailmantilanteen vuoksi kohonneet tarvike- ja työ kustannukset sekä henkilöstön palkkojen noususta aiheutuvat kustannuskorotukset. Tähän pohjaten liikuntatoimen maksuja nostettiin osittain noin 5 %. Näyttelykeskus Kiteen toiminnantuotot jäivät arvioitua alhaisemmiksi. Runsaslumisen ja pitkän talven 2023 vuoksi talviulkoliikuntapaikkojen kunnostukseen varatut määrärahat ylittyivät selvästi. Polttoainekustannusten sekä aineiden ja tarvikkeiden hintojen nousu vaikutti kustannuksiin nostavasti.

Tiukentuneesta taloustilanteesta huolimatta eri vapaa-aikapalvelujen palveluja pyritään tuottamaan pääosin edellisvuosien tavoin, huomioiden yksikkökohtaiset talouden tehostamistoimenpiteet palvelujen tuottamiseen. Osaltaan vapaa-aikapalvelujen toimintatuottoja ja -kuluja nostavat vuodelle 2023 jatkuvat liikunta- ja nuorisotoimen hankerahoitukset.

Nuorten työpajatoiminnan tuottamisen palvelu sekä musiikkiopiston toiminta toteutettiin edelleen ostopalveluna. Urheilutalo-Uimahalli Vespeli oli suljettu kesällä 2023 noin viisi viikkoa normaalin huoltotauon vuoksi. Eri vapaa-aikapalvelujen toimintoja ja liikuntapaikkojen ylläpitoa jatkettiin aiempien vuosien tavoin.

Vapaa-aikapalveluiden taloudellisia riskejä ovat mm. maksullisten vapaa-ajanpalvelujen mahdollinen vähäinen käyttöaste sekä sääolosuhteet, jotka voivat lisätä liikuntapaikkojen kunnossapitomäärärahojen tarvetta.

	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	Ta + muutos 2023	TP 2023	Tot %
Tuotot	388 789	355 700	0	355 700	421 814	118,6
Kulut	-2 602 124	-2 688 607	0	-2 688 607	-2 785 076	103,6
* Toimintakate	-2 213 336	-2 332 907	0	-2 332 907	-2 363 261	101,3
’ * Valtuustoon nähden sitova taso						

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muutos 2023	TP 2023	Tot %
Henkilöstökulut €	-897 697	-962 535	0	-962 535	-919 384	95,5
Palvelujen ostot €	-707 124	-741 672	0	-741 672	-708 091	95,5

Toiminnan tavoitteet

Toteutuman merkit:

IHMISET JA YHTEISÖT			
Strateginen toimenpide:			
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluita.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut ja -paikat kohden-nettuina kaikille kohderyhmille.	Hyte raha/asukas, yli P-K:n kuntien keskiarvon	
Nuoriso- ja kirjastopalvelut	Nuoriso- kirjastopalvelut kaikkien saavutettavissa. Pyritään takaamaan kaikille lapsille ja nuorille ainakin yksi harrastus.	Hyte raha/asukas, yli P-K:n kuntien keskiarvon ja HSM-ilmoittautumiset.	
Strateginen toimenpide:			
<i>Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut myöntävät kohdeavustuksia ja tekevät kumppanuussopimuksia laajasti eri yhdistyksille.	Hyte raha/asukas, yli P-K:n kuntien keskiarvon	
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT			
Strateginen toimenpide:			

<i>Vahvistamme Kiteen keskustan vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä luomalla uusia mahdollisuuksia kokea kulttuuria, urheilua ja yhdessäoloa.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Liikuntapalvelut	Hutsin Urheilukeskuksen aluetta kehitetään edelleen.	Maine ja vetovoima -kysely.	
Kulttuuripalvelut	Uusi näyttelykeskus tarjoaa monipuolisia elämyksiä kaikenikäisille.	Maine ja vetovoima -kysely.	
Strateginen toimenpide:			
<i>Tuotamme monipuoliset liikunnan ja kulttuurin kehittyvät palvelut, jotka osaltaan lisäävät kiteeläisten viihtyvyyttä ja terveyttä, piristävät matkailutoimintaa ja kohentavat kaupungin imagoa.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut järjestävät monipuolisia tilaisuuksia osana laadukasta kulttuurikokemusta.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon	
Liikuntatoimi	Liikuntapaikkoja tarjotaan kaikille kohderyhmille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.	

Luettelo projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Chillaa kirjastossa	Tohmajärven kirjasto	2023–2024	Saada lapset ja nuoret viihtymään paremmin kirjastossa ja innostamaan samalla lukemisen pariin.
Harrastamisen Suomen malli Kiteellä	Kiteen kaupunki	1.8.2022–31.7.2023	Edelleen jatkohanke harrastamisen suomen mallin toimintoihin liittyen. Erilaisten harrastustoimintojen toteuttaminen perusopetusikäisille lapsille ja nuorille ennen koulupäivää, koulupäivän yhteydessä sekä heti koulupäivän jälkeen.
Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	Kiteen kaupunki	1.6.2022-31.5.2023	Monipuolisen kerhotoiminnan tarjoaminen Kiteellä lasten ja nuorten vapaa-ajalla.
Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	Kiteen kaupunki	1.6.2023-31.5.2024	Monipuolisen kerhotoiminnan tarjoaminen Kiteellä lasten ja nuorten vapaa-ajalla.

Kiteen kaupunki

Koulunuorisotyö Kiteellä 2023–2024	Kiteen kaupunki	1.1.2023-31.12.2024	Koulunuorisotyöntekijän vakiinnuttaminen osaksi koulujen henkilöstöä ja arkea.
---------------------------------------	-----------------	---------------------	---

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kirjaston toimipisteiden aukioloaika h/vuosi	6 204,5	6 212	9 611
Kirjaston kokonaislainaukset	93 770	110 000	99 165
Nuorisotoimen omien ja yhteistyössä tuotettujen tapahtumien ja retkien osallistujamäärä	1 356	2 000	1 200
Nuorisotoimen kumppanuuksilla tuettujen nuorten kerhotoiminnassa olleiden lasten ja nuorten määrä	212	200	206
Uimahallin kävijämäärä		33 000	42 207
VesPelin kuntosalin kävijämäärä		11 000	10 305
Kesälahden Paloaseman kuntosalin myytyjen avainkorttien lukumäärä		180	207
Myytyjen liikuntaseniorikorttien määrä	233	250	283
Kulttuuri- ja kirjastotapahtumien määrä	20 104	50 100	55 91